

*Obavijest***Međunarodna ljetna škola Šipan 2007.**

Atlantsko vijeće Hrvatske nastavilo je tradiciju organiziranja međunarodne ljetne škole na otoku Šipanu, koja je tijekom šest godina okupila više od 900 sudionika iz tridesetak zemalja svijeta, producirajući zavidan broj od dvadeset i tri znanstvena seminara.

Polazna ideja osnivača škole, prof. dr. Radovana Vukadinovića, koja se kroz godine pokazala kao dobitna formula, bila je okupiti mlade lidere (polaznike poslijediplomskih doktorskih studija, mlade novinare, vježbenike, predstavnike nevladinih udruga) s područja jugoistoka Europe te predavače (eksperte međunarodnih odnosa, diplomate, državne dužnosnike) iz cijelog svijeta, koji bi kroz sedmodnevno druženje gradili nove odnose u regiji, sudjelujući aktivno u raspravi o suvremenim izazovima međunarodnih odnosa, položaju i ulozi jugoistoka Europe u postratovskim globalnim kretanjima te bili aktivni sudionici stvaranja mreže koja bi kao materijalizacija međunarodne ljetne škole nastavila sa širenjem znanstvenog pristupa spomenutoj problematici, te služila daljnjem jačanju međuetničkog, međunacionalnog te međukulturnog dijaloga u regiji.

U ljetu 2007. godine organizirana su četiri jednodnevna znanstvena seminara u suradnji s dugogodišnjim partnerima – zakladama *Friedrich Ebert*, *Hanns Seidel*, *Konrad Adenauer* i *Eduardo Frai* te s NATO-ovim Uredom za javnu diplomaciju iz Bruxellesa:

- Sigurnost na jugoistoku Europe (25. lipnja -1. srpnja);
- Značaj pravne države u kontekstu ulaska u Europsku Uniju i NATO Savez (20-26. kolovoza);
- NATO, prošlost, sadašnjost, budućnost (27. kolovoza-2. rujna);
- NATO i jugoistok Europe (3-9. rujna).

Prvi seminar tematski je složio mozaik globalnih sigurnosnih izazova, s naglaskom na regionalnu situaciju uzevši u obzir izlaganja o novoj europskoj sigurnosnoj arhitekturi, trokutu NATO, EU i Rusija, suvremenoj ulozi i transformaciji najvećeg vojno-političkog saveza, sigurnosnoj percepciji jugoistoka Europe, te posebice osvrtom na pojedinačne procese približavanja zemalja regije Sjevernoatlantskom savezu kroz mehanizme Partnerstva za mir i Akcijskog plana za članstvo. Dodatnu dimenziju aktivnog sudjelovanja te kreiranja vlastitih stavova mladih lidera ponudila je simulacija međunarodne konferencije članica Američko-jadranske povelje pod vodstvom prof. dr. Lidije Čehulić.

Aktualnost seminara na Šipanu ogleda se kroz naslovnu temu drugog seminara o značaju pravne države u kontekstu približavanja zemalja regije Eu-

ropskoj Uniji i NATO-u, ponajprije kroz iskustva Hrvatske kao predvodnice regije u spomenutim procesima. Sudionici su imali priliku dobiti teorijski uvid u nizozemski i njemački koncept vladavine prava, ulogu pravne države, značaj slobodnih medija za funkcioniranje pravne države, ovom prilikom uz posebni naglasak na proces integracije regije u EU i prepreke koje sve zastupljene zemlje dijele na tom trnovitom putu.

Seminar "NATO, prošlost, sadašnjost, budućnost" organiziran je po treći put okupivši nastavnike društvenih predmeta osnovnih i srednjih škola s područja cijele Hrvatske u razmatranju osnovnih činjenica vezanih uz povijesni razvoj, suvremene izazove, te uvjete članstva u Sjevernoatlantskom savezu. Osmišljen s ciljem "educiranja edukatora" koji bi stečeno znanje i informacije dalje koristili u svom svakodnevnom radu s učenicima, na seminaru se koriste interaktivne metode simulacijskih igara i kvizova te pružaju provjerenе informacije u obliku izlaganja visokih državnih dužnosnika o obrambenim, političkim te ekonomskim reformskim procesima kroz koje je Hrvatska prošla, i koji je još uvijek očekuju na putu punopravnog članstva u NATO savezu.

Seminar "NATO i jugoistok Europe" u općenitosti i rasponu svog naslova otvara prostor za globalnije promišljanje, kako tematski, tako i prilikom izbora predavača. Ove godine sudionici su imali priliku aktivno sudjelovati u promišljanju najaktualnijih svjetskih političkih zbivanja kroz izlaganja o napestostima na relaciji Iran-SAD, američkoj nacionalnoj sigurnosnoj strategiji, europskoj sigurnosti između Rusije i SAD-a, daljnjem širenju NATO Saveza te perspektivama zemalja regije na euroatlantskom putu.

Prilikom pokretanja međunarodne ljetne škole postavljen je cilj analiziranja kompleksnosti prisutnih u regiji, te stvaranja foruma za razmjenu mišljenja i ideja mlade generacije, nastojeći ponuditi vlastite poglede i vizije budućnosti regije. Međutim kao najvrjedniji doseg škole nužno je naglasiti prevladavanje barijera te znanstveni pristup otvorenim pitanjima među susjednim državama, što se pokazalo iznimno zahtjevnim izazovom u poslijeratnom periodu kada su kontakti među nevladinim udrugama i mladim liderima s jugoistoka Europe bili tek u povojima. Kako je odmicalo vrijeme, dijalog je postajao sve produktivniji a fokus usmjeravan ka iskustvima euro-atlantskog integracijskog procesa. U kontekstu nedavnih zbivanja u regiji proizašlih kao posljedica proglašenja neovisnosti Kosova i ponovnog zaoštavanja sigurnosne situacije, ogleđa se vrijednost šipanskog projekta kroz koji će se i u budućnosti tražiti mjesto za dijalog i znanstveni pristup regionalnim problemima.

mr. sc. Đana Luša